

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

685

Vragen van het lid **Nijboer** (PvdA) aan de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties over *vervuild drinkwater door loden waterleidingen* (ingezonden 24 oktober 2019).

Antwoord van Minister **Ollongren** (Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties) (ontvangen 12 november 2019).

Vraag 1

Heeft u kennisgenomen van het bericht «200.000 woningen hebben ongezonde loden waterleidingen»?¹

Antwoord 1

Ja.

Vraag 2

In hoeveel huizen zijn nog loden waterleidingen aanwezig?

Antwoord 2

Dat is niet bekend. De Gezondheidsraad schat het aantal woningen waarin nog loden leidingen aanwezig zijn op 100.000–200.000.

In 1998 is op basis van de Kwalitatieve woningregistratie van 1994/1996 het aantal woningen met loden leidingen geschat op 275.000, waarvan 233.000 in de particuliere sector en 42.000 in de sociale huursector. Sindsdien zijn veel loden leidingen verwijderd door eigenaren, bijvoorbeeld in het kader van woningverbetering. Ook door sloop en vervangende nieuwbouw zijn loden leidingen verdwenen. Woningcorporaties voeren hier ook actief beleid op: hun doel is een 100% sanering. In 2016 werd, op basis van het wettelijk meetprogramma van de drinkwaterbedrijven, de norm in 1% van de watermonsters overschreden.

Vraag 3

Hoe kan het dat nog niet alle loden waterleidingen vervangen zijn?

¹ <https://www.rtlnieuws.nl/nieuws/nederland/artikel/4894511/loden-waterleidingen-drinkwater-vervuild-gezondheid>

Antwoord 3

Zoals hiervoor vermeld heeft er al een behoorlijke inspanning plaatsgevonden gericht op het verwijderen en vervangen van loden leidingen. Ook loden distributieleidingen van waterleveranciers zijn voor het overgrote deel vervangen, en aan vervanging van de resterende leidingen wordt gewerkt. Het is de verantwoordelijkheid van de eigenaar van een pand om eventuele nog aanwezige loden leidingen in het pand te verwijderen. Dit is niet verplicht, maar er wordt wel aangeraden dit te doen. De drinkwaterbedrijven hebben hier een actief signalerende en ook adviserende rol.

Vraag 4

Wat vindt u ervan dat door het niet vervangen van de loden waterleidingen kinderen nog steeds grote risico's lopen op hersenschade?

Antwoord 4

Dat het drinken van kraanwater uit loden leidingen een risico kan opleveren voor met name ongeboren kinderen (via de moeder) en jonge kinderen tot een jaar of zeven is bekend. Deze risico's dienen te worden voorkomen. Daar is het beleid ook op gericht. Er wordt daarom actief voorlichting gegeven over het belang van het gebruik van flessenwater door kwetsbare groepen, wanneer er nog loden leidingen in de woning aanwezig zijn. Ik vind het belangrijk dat de risico's en hoe die zijn te voorkomen opnieuw actief onder de aandacht worden gebracht, zoals de Gezondheidsraad in haar advies ook adviseert.

Vraag 5

Welke maatregelen gaat u nemen om ervoor te zorgen dat iedereen zeker kan zijn van schoon drinkwater?

Antwoord 5

De Minister van I&W heeft het advies van de Gezondheidsraad mede namens de ministers voor Medische Zorg en Sport en van BZK met een reactie aan de Kamer gezonden. In de reactie is aangegeven dat het advies goed aansluit bij het huidige beleid, en dat naar aanleiding van het advies wordt bekeken op welke manier de huidige aanpak en voorlichting versterkt en/of uitgebreid kan worden. Ik ga ook kijken hoe een actieve melding over de eventuele aanwezigheid van loden leidingen bij het aangaan van een huur- of koopovereenkomst verplicht gesteld kan worden. Daarnaast is het van belang dat bij nieuw te installeren waterleidingen kwalitatief goede producten worden gebruikt en de regelgeving daarvoor wordt nageleefd. Wanneer grootschalige werkzaamheden aan de woning plaatsvinden, bijvoorbeeld in het kader van verduurzaming, dan verdient het ook aanbeveling om daarbij tegelijk eventuele loden waterleidingen te vervangen. Ik zal dit opnieuw onder de aandacht brengen van installateurs, gemeentelijk bouwtoezicht en consumenten.

Vraag 6

Bent u bereid de kosten van onderzoek naar de loden waterleidingen te vergoeden? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 6

Huiseigenaren kunnen zelf controleren of er nog loden leidingen in de woning aanwezig zijn, zo nodig met behulp van een installateur. Bij twijfel over de resterende aanwezigheid van loden leidingen bijvoorbeeld in muren of vloeren, kan een meting van het kraanwater worden gedaan. De drinkwaterbedrijven meten lood op basis van een wettelijk meetprogramma. Aanvullende metingen in individuele woningen vallen onder de verantwoordelijkheid van de verhuurder of eigenaar-bewoner. De kosten hiervoor zijn relatief gering. De Minister van I&W zal naar aanleiding van het advies van de Gezondheidsraad met de drinkwatersector overleggen hoe bewoners en woningeigenaren hierbij gefaciliteerd kunnen worden.

Vraag 7

Gezien het grote belang voor de volksgezondheid, bent u bereid het verhuren van huizen met loden waterleidingen te verbieden? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 7

Ik acht een verbod op het verhuren van huizen met loden waterleidingen niet nodig. Verhuurders gaan nu veelal zelf al vrijwillig over tot vervangen van loden drinkwaterleidingen. Hierover zijn in het verleden ook afspraken gemaakt met de koepelorganisaties van verhuurders, met het oog op 100% sanering in 2005.

Ik zal de koepels aan deze afspraken herinneren en er op aandringen dat nagegaan wordt of deze 100% sanering ook echt heeft plaatsgevonden. Wanneer er toch nog loden leidingen zijn en een verhuurder deze op verzoek van de huurder niet verwijdert kan via de Huurcommissie een huurverlaging worden afgedwongen om de verhuurder tot vervanging te bewegen. De Huurcommissie ziet een loodgehalte in het drinkwater boven de gezondheidskundige norm van (momenteel) 10 microgram per liter als gebrek aan de woning. Een verhuurder moet het gebrek dan verhelpen om weer de volledige huur te kunnen vragen.

De rechter heeft de mogelijkheid om een verhuurder rechtstreeks te verplichten gebreken te herstellen. Het ligt in de verwachting dat een rechter de lijn van de Huurcommissie volgt en de aanwezigheid van lood in het kraanwater ziet als een gebrek. Ook kan de rechter een huurder machtigen een gebrek zelf te laten herstellen en de kosten hiervan te verhalen op de verhuurder.